

Universitäts- und Landesbibliothek Tirol

**De physeos apud Aristotelem notione eiusque ad animam
ratione**

Bonae, 1884

Titelblatt

[urn:nbn:at:at-ubi:2-11549](#)

in
338

FBG-602
GEIWI

DE

ΩΣ APVD ARISTOTELEM NOTIONE
VSQVE AD ANIMAM RATIONE

DISSERTATIO PHILOSOPHA

QVAM

AD SVMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES
AVCTORITATE AMPLISSIMI PHILOSOPHORVM ORDINIS
IN VNIVERSITATE FRIDERICIA GVILELMIA RHENANA
RITE IMPETRANDOS
VNA CVM SENTENTIIS CONTROVERSIS
DIE XII. M. AVGVSTI A. MDCCCLXXXIV HORA XI^{1/2}
PVBLICE DEFENDET

SCRIPTOR

IOANNES SCHMITZ
RHENANVS.

ADVERSARII ERVNT

AVGVSTVS KESEBERG
ALPHONSVS LADNER
WALTHERVS FVCHS

UB INNSBRUCK

BONNAE

TYPIS CAROLI GEORGI VNIV. TYPOGR.
MDCCCLXXXIV

338

/7

los p Padu^ogisches
nar

NEVHAEVSE RO MEYERO

PRAECEPTORIBVS

Ἄγαπητὸν γάρ εἴτις τὰ μὲν κάλλιον λέγοι τὰ δὲ μὴ χεῖρον.

Aristot. Mph. I. 1076 a 15.

Quo maiore studio atque industria ea Aristotelis scripta, quae ad naturales quaestiones pertinent, nostra aetate a viris doctis pervestigata et explicata sunt, eo magis mirandum videtur notionem eius rei, quae ab Aristotele φύσις appellatur, ne hodie quidem ita esse exploratam, ut omnibus ex partibus perspicua haberi possit.

Namque non solum de hac re viri docti maximo opere dissentunt, verum etiam quae de φύσεως notione a recentioribus exposita sunt, magis mihi videntur ambigua, quam verba Aristotelis, quae explicanda erant.¹

Accedit, quod de ratione, quam inter φύσιν et ψυχὴν esse Aristoteles censuit, recentiores fere nihil, veteres interpretes Alexandro excepto ita disputant, ut suam quemque non Aristotelis sententiam persequi existimes.

Quae cum cognovissem, non ignorans, quanti momenti ad cognoscendas veterum philosophorum doctrinas esset singulas notiones adcurate perspicere, inquirere institui, quid tandem Aristoteli de φύσει placuisset.

Quod ut quam planissime pateficeret, primum ei loci erant exquirendi, quibus Stagirita de φύσεως vi ac notione disserit; tum vocis notione definita videndum erat, quatenus ei notioni id, quod in singulis rerum generibus τῇ φύσει ab Aristotele tribueretur, responderet.

Hac ratione usus, quid cognoverim aut cognovisse mihi videar, iam exponam.

¹ Haec dissertatio cum iam a me scripta esset, Hardy, vir doctissimus, librum edidit, qui inscribitur ‘Der Begriff der Physis in der griech. Philosophie’, in quo libro de φύσει apud Aristotalem agitur inde a p. 177 usque ad p. 215 neque vero ita, ut ea res, quae mihi ante omnia digna videbatur exploratu, melius quam usque eo inlustrata inveniatur. Docendum enim est quae sit Aristotelis quidem sententia vera ac propria φύσεως notio, ex qua notione ceterae omnes eiusdem vocis significationes et oriuntur et diiudicandae sunt. In qua re explicanda, quae melius certiusque quam usque eo factum erat probavisse mihi videor, in fine libelli breviter complectar.